

MĀSAK LIETUVA

NR. 44

MŪSU KAINOS

atatinka mūsų

PAGAMINTU

BATU tikrai

vertei

Neleiskite savęs apgauti išviršine išvaizda.
Mūsų įmonė žinoma visame krašte, visados
pateikia vertingus gaminius.

Aukšta kokybė
Didelis patvarumas
Gera išvaizda

CALÇADO JONAS

JONAS VIGELIS

FAB. RUA S. CAETANO, 862 - 809 - TEL. 9-4682

LOJA: AV. ZELINA, 73

DVISAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

Revista Lituana

NOSSA LITUANIA

Diretor Proprietario Responsável:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

ADRESAS:

REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA:

**RUA VENDA NOVA, 116 - VILA ZELINA
SÃO PAULO**

KORESPONDENCIJAI:

CAIXA POSTAL 371 - SÃO PAULO

KAINA: BRAZILIOJE: METAMS CR. \$ 75,00

PUSEI METU CR. \$ 38,00

KITUOSE KRASTUOSE: DOL. \$ 5

ATSKIRO NR. KAINA: CR. \$ 3,00

Siuvykla VILNIUS

SAVININKAS JUOZAS KARPAVICIUS

**VYRU IR MOTERU DRABUZIAI
SPECIALUS PATARNAVIMAS
PRIEINAMOS KAINOS**

AV. DUQUE DE CAXIAS, 237 - SÃO PAULO

D Ē M E S I O

Nekurie "M. L." skaitytojai ir bendradarbiai, siųsdami korespondenciją "M. L." Redakcijai ar Administracijai, rečiau naudoja mūsų pašto dėžutę 371, bet gatvės adresu.

Norime atkreipti dėmesį, kad ateiptyje prašome žymėti tik pašto dėžutės 371 Nr., nes "M. L." Red. ir A. ribose paštas adresatams nepristatomas.

**VIENINTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
L I N D O Y A**

ALAUŠ VARYKLOS COLUMBIA S/A.

GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMŪS CARRIERI

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę.
Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

**RUA DINO BUENO, 795 a 835
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223**

**Caixa Postal, 3967
SÃO PAULO**

DVISAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

1949 (II m.)

São Paulo (Brasil) Rugsėjo 3 d. (Setembro)

Nr. 18 (44)

J A V O N I S

SIDABRINIAM KOLONIJOS JUBILEJUI BESIARTINANT

Ateinančių metų gruodžio mėnesį sueis dvidešimt penkeri metai, kai po Pirmojo Pasaulinio karo į Braziliją atvyko pirmas lietuvių emigrantų transportas. Jau dabar laikas ruoštis šią sukaktį tinkamai atžymėti, nes didesni darbai reikalauja daugiau laiko ir lėšų.

Yra paprotys, kad įvairių jubilėjų proga būna išleidžiamos istorinės apžvalgos. Reikalas parašyti ir išleisti Brazilijos lietuvių kolonijos istoriją, nevieną kartą privačiuose pasikalbėjimuose buvo keliamas. Tačiau konkrečiai nieko nėra padaryta. Kolonijos sidabrinis jubilėjus, kaip tik yra gera proga šį klausimą iškelti iš naujo, organizuojant talką medžiagos rinkimui ir lėšas išleidimui. Medžiagą surinkti nebūtų sunku, nes ją dar galima gauti iš pirmaeilių šaltinių - žmonių aktyviai dalyvavusių kolonijos kultūriname ir visuomeniniame gyvenime. Jos galima rasti laikraščių komplektuose ir organizacijų archyvuose. Lėšų surinkti istorijai išleisti, reikia manyti, taip pat atsiras, nes kiekvienas lietuvis biznierių, jei jau ne kuriais kitais, tai bent propagandiniais sumetimais, šį leidinį privalėtų paremti.

Jubilėjaus proga organizacijų vadovybės turėtų išeiti su toliau siekiančiais planais kultūrinio gyvenimo srityse. Pirmiausia stiprėjant viduje, įtraukiant į organizacinį veikimą ne vien lietuviškai kalbančią, bet ir lietuviškai galvojančią visuomenę, giliai įsisąmoninant užsibrėžtus tikslus.

Didelės svarbos darbas - jubilėjiniais metais, jei ne pastatyti, tai bent suorganizuoti statybą, padėti pamatus Lietuvii Kultūros Rūmams. Šiuo klausimu jau daug įvairiomis progomis buvo kalbėta, rašyta, tačiau vieną kartą reikės pradėti darbą, nes patys matome, kad turimose patalpo-

se, nei minėjimų, nei parengimų metu nebesutelpame. Todėl šia proga norisi padrasinti iniciatorius, kad po vieno kito nepavykusio bandymo, rankų nenuleistų, o su lietuvišku atkaklumu iš naujo imtųsi darbo.

Pasigendame sporto aikštės. Lietuvių tarpe turime gerų sportininkų, galinčių gražiai pasireikšti įvairiose sporto šakose, kurie norėdami progresuoti, yra priversti būti kitų klubų nariais.

Yra ir daugiau neatideliotinių reikalų, kurių įvykdymas neabejotinai, tiesioginiu ar netiesioginiu būdu, prisidėtų prie kultūrinio lygio pakėlimo ir lietuviybės stiprinimo.

Kitas svarbus reikalas tai sudarymas lietuvių kartotekos. Oficialūs pranešimai sako, kad į Braziliją yra įvažiavę virš 40 tūkstančių lietuvių. S. Paulo ir Rio de Janeiro miestuose daugiau 15 tūkstančių nepriskaitysime. Kiti išsiblaškę po plačiąją šalį, nepalaiko ryšių nei su lietuviškomis organizacijomis, nei su sava spauda. Jų dalis jau mirė lietuvių, o vis dėlto būtų įdomu turėti netik statistinius davinius, sausus skaičius, bet ir praktiškam reikalui. Pavyzdžiui, vienam tautiečiui, gyvenančiam provincijoje, praėjusiais metais atsiuntė iš Lietuvos laišką. Spaudoje keletą kartų paskelbus - neatsiliepė. Tik neseniai, atvykęs į S. Paulo, per pažįstamus atsitiktinai sužinojo ir laišką atsiėmė. Jeigu turėtume kartoteką, adresus, tas tautietis laišką būtų gavęs jau prieš metus laiko...

Apsidairę aplinkui, rasime daug klausimų, kurių įvykdymas tiesioginiu ar netiesioginiu būdu prisidėtų prie lietuviybės stiprinimo ir kultūrinio lygio pakėlimo. Pageidautina, kad aktualiais gyvenimo klausimais, «Mūsų Lietuvos» puslapiuose dažniau pasisakytų skaitytojai ir bendradarbiai. —

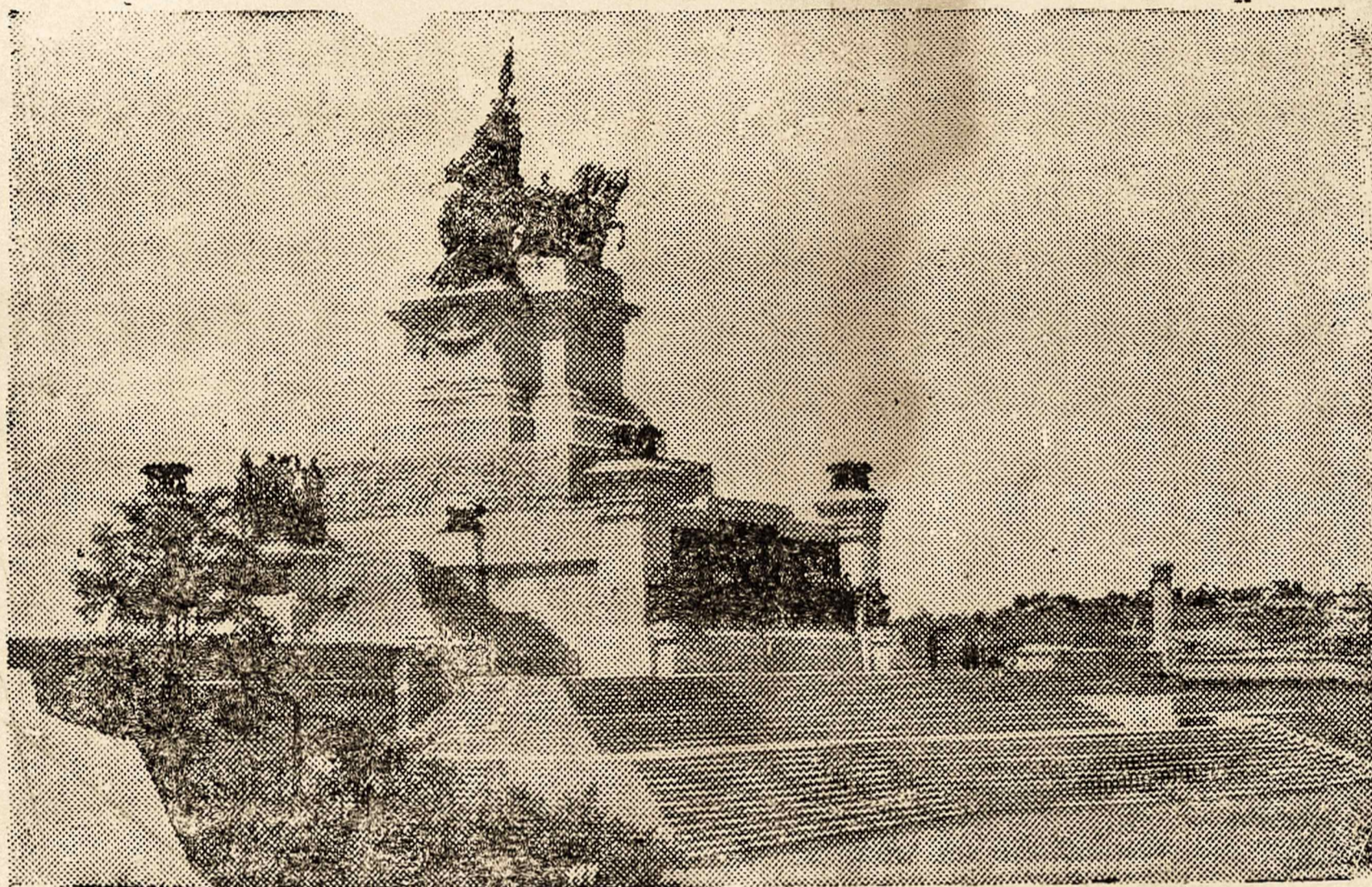
NEPRIKLAUSOMYBĖ ARBA - MIRTIS!...

Rugsėjo mėnesio 7 dieną Brazilija švenčia 127-tąsias nepriklausomojo gyvenimo metines. Kaip visuose Pietinės Amerikos kraštuose, taip pat ir Brazilijoje, laisvės ir nepriklausomybės idėja gyvavo per keletą dešimtmečių prieš jos paskelbimą. Buvo tik laukiama progos nusikratyti priklausomybę Portugalijai, kuri Braziliją, kaip savo koloniją, naudojo ir slėgė dideliais aukštais mokesčiais.

mus: Brazilija nutraukė ryšius su Portugalija ir pasiskelbė nepriklausoma. Nuo 1889 metų lapkričio mėnesio 15 dienos Brazilija virto respublika.

Dabar Brazilija yra demokratinė respublika. Vyriausias krašto šeimininkas, — laisvu ir slaptu balsavimu išrinktas federalinis parlamentas ir senatas. Atskiros valstijos turi savo parlamentus.

Brazilijoje gyvenantieji svetimšaliai, turi

Brazilijos Nepriklausomybės Paminklas, Ipirangoje

1822 metais rugsėjo mėnesio 7 dieną, kada imperatorius Dom Pedro I, vyko iš Santos į S. Paulo, Brazilijos nepriklausomybės šalininkai jį sutiko prie São Paulo, Ypirangos klonyje, tenai, kur dabar yra muziejus ir didžiulis Nepriklausomybės paminklas. Jie pareikalavo nepriklausomybės, skelbdami šūkį:

— Nepriklausomybė, arba mirtis!...

Imperatorius sutiko patenkinti jų reikalavi-

daugiau laisvių visose gyvenimo srityse, negu bet kurioje kitoje Pietų Amerikos valstybėje. Prekyba, pramonė, industrija gali laisvai verstis visi svetimšaliai.

Brazilijoje gyvenantieji lietuviai, gali laisvai dirbti kultūrinį darbą, turėti savo organizacijas, spaudą, vartoti savo gimtąją kalbą bažnyčiose ir susirinkimuose. —

Brazilijoje...

S. PAULO GYVENTOJAI...

S. Paulo valstija turinti 8 milijonus gyventojų ir 80 tūkstančių tarnautojų, bet į šį skaičių dar neįeina federalinės valdžios ir savivaldybių tarnautojai.

KYLA KAVOS KAINOS

New Yorko kavos biržoje, pereinant mėnesį, buvo mokama po 25 1/2 cento už svarą, o dabar jau pašoko iki 33 1/4 cento už svarą Kolumbijos kavos ir iki 30 centų už svarą Braziliškos.

To reiškinių priežastimi yra nepakankamas šių metų derlius. Buvo laukiama 32 milijonų maišų, o surinkta tik 30 milijonų maišų. Brazilijos kavos derlius buvo numatytas būti apie 16 milijonų maišų, o paklausa siekianti apie 17 milijonų maišų.

STAMBUS DEIMANTAS

Buvo surastas Coromandel miestelyje, Minas Geraes estade. Jį rado Pedro Neca. Akmuo sveria 408 kilatus, t. y. 82 gramus. Brangakmenį nupirko Sr. Jose Vieira Guimarães. Tai trečias didumu Brazilijos deimantas.

KUR KULKOS SKRAIDO TRAUKINIAI SIBIRAN

BALADĖ

Kur palūžo žalias beržas,
tiesus uosis;
Apie didžio vargo brydę —
padainuosiu:

Baltija ir šiandie žino
padavimą —
Būdavo žvejai gintarą
rankom ima...

Būdavo sidabro valtys
toliais plaukia —
Mirga dangus, mirga marios
ir palaukės...

Ir ilgai po širdis jaunas
dainos vaikščios,
apie žveją ir artojų —
kunigaikščius.

Paskui buvo mūsų žemė
baudžiovose... —
širdim sopančia šiandiena
minavosiu.

Mūsų laimę, mūsų turta
niekšai grobė, —
tik nevyto žalios rūtos,
balo drobės,

Tiktai margo rašto juostos
bemirgėjo.
tik liūliavo liūdnos dainos
parugėje...

Nusipynė mano broliai
karklų vyžas,
nes dalia uždėjo nešti
sunkų kryžių.

Vai ir buvo, kaip giesmėje,
dienos rūsčios, —
paskui broliai, kaip iš sapno,
ėmė busti...

Ir pulkais išėjo vyrai
mūs artojai,
kardus, durtuvus, granatas
pavartojo.

Ką pakirto, ką pašovė,
tas žinojo, —
kad už kraują broliams laisvę
dovanoja...

Vai ir liūsta mergužėlė,
kada pina —
vainikus, didvyriams kritus,
Už Tėvynę!

Kai nutils skrajoję kulkos —
kils vėl dainos,
kad laisva graži Tėvynė
laimėn eina...

Ž d v. —

Tak tak, tak tak,
Tak tak, tak tak,
Tautų lygybės traukinys,
O paskui jį šurpi mirtis;
— Pražūk, prasmek!
— Pražūk, prasmek!

Baisi, baisi
Juoda ranka
Pabaltijy pakibo.
Ties miestais,
Ties sodybom,
Ir pikto rykštė plak ir plak:
Tak tak, tak tak,
Tak tak, tak tak...

Vaikai ir moters galliai verkia
Užkaltam traukiny. Nakčia,
Kur Laisvės Keturios? — Akis užmerkė
Ir bailiai tyli ten, ir čia...

Be pasipiktinimų ir be notos,
Ė, mažos tautos išparduotos...
Kaip prekę nebereikalingą
Jie L a i s v ė išveža gėdingai, —
Tak tak, tak tak — pražūk, prasmek!
Tak tak, tak tak — pražūk, prasmek!

Vidunaktį ant žirgo juodo
Pats Muravjovas pasirodo
Ir džiūgauja:
— Cha, cha, cha, cha...
Tą sėklą sėjau — ji gyva
Ir neša šimteriopą piūtį!
Jis klausosi džiugus, atkutęs —

Kaip rieda juodi traukiniai
Ir girdi baisų pasmerkimą —
Gyvieji žmonės — tremtiniai!
Tak tak, tak tak — pražūk, prasmek!
Tak tak, tak tak — pražūk, prasmek!

Taip tūkstančiai vergų nurieda,
O šurpios naktys slepia gėdą,
Kad vėl žmogus žmogum prekiauja:
Parduoda ašaras ir kraują...

Pasaulio sąžinė kurčia, —
Tedunda ten, kad tik ne čia!..
Tak tak, tak tak — pražūk, prasmek!
Tak tak, tak tak — pražūk, prasmek!

M. V. — 1949 m.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės

SANTVARKOS NUOSTATAI

Vykdydamas Lietuvių Chartą, Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, pasirėmęs Jungtinių Tautų Organizacijos Visumos Susirinkimo paskelbtąja Visuotine Žmogaus Teisių Deklaracija, nustatė šią laikinąją Pasaulio Lietuvių Bendruomenės santvarką:

I.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VIETOS ORGANIZACIJA

1. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės apylinkė

1. Kiekvienoje pasaulio vietoje, kur yra dešimt lietuvių, yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) apylinkė.

Prireikus krašto valdyba gali leisti sudaryti apylinkę ir mažesniai lietuvių skaičiui. Apylinkės ribas nustato krašto valdyba.

2. Apylinkės reikalus sprendžia apylinkės susirinkimas.

Jis:

a. renka apylinkės valdybą ir apylinkės kontrolės komisiją,

b. taria apylinkės veiklos planą,

c. tvirtina metinę apylinkės sąmatą ir apylinkės kontrolės komisijos patikrintą sąmatos vykdymo apyskaitą,

d. taria įmokas savo apylinkės reikalams,

e. taria kitus PLB krašto organizacijos statuto pavestus arba aukštesniųjų PLB organų ar susirinkimo pilnateisių dalyvių pasiūlytus klausimus

3. Apylinkės susirinkimas kviečiamas bent kartą per metus. Apylinkės valdyba gali kviešti apylinkės susirinkimą kiekvienu metu. Ketvirtadaliui apylinkės pilnateisių lietuvių arba apylinkės kontrolės komisijai raštų pasiūlius ir svarstytinus dalykus nurodžius, apylinkės valdyba turi sukviesti apylinkės susirinkimą ne vėliau kaip per dvi savaites siūlymą gavus.

4. Susirinkimą kviesdama apylinkės valdyba bent prieš tris dienas praneša apylinkės pilnateisiams lietuviams susirinkimo laiką, vietą, darbų tvarką ir 5 str. taisykles.

5. Susirinkimas įvyksta dalyvaujant ne mažiau kaip pusei pilnateisių apylinkės lietuvių.

Kviečiamu laiku reikalingam skaičiui nesusirinkus, po valandos susirinkimas įvyksta nežiūrint pilnateisių dalyvių kiekio, bet jis tegali tarti tuos dalykus, kurie buvo pažymėti susirinkimo kvietime.

6. Susirinkimą pradeda apylinkės valdybos pirmininkas arba jo pavestas.

Susirinkimui vadovauja susirinkimo išrinktas

pirmininkas.

7. Susirinkimo protokolui surašyti susirinkimo pirmininkas pasikviečia sekretorių.

Protokolą pasirašo susirinkimo pirmininkas ir sekretorius.

8. Susirinkimas taria paprasta pilnateisių dalyvių balsų dauguma. PLB krašto organizacijos statutas atskiriems klausimams gali numatyti kvalifikuotą susirinkimo balsų daugumą.

9. Pilnateisis susirinkimo dalyvis yra kiekvienas apylinkės lietuvis ne jaunesnis kaip 18 metų.

10. Ir turįs 18 metų apylinkės lietuvis nėra pilnateisis, jeigu jis:

a. kenkia Lietuvių Tautai,

b. priešingas Lietuvos nepriklausomybei,

c. pritaria bolševikinei ar kitokiai Lietuvos okupacijai.

11. Kas pagal 10 str. nėra pilnateisis lietuvis, nustato krašto valdyba. Ji gali tatau pavesti apygardos valdybai.

12. Krašto valdybos pripažintas nepilnateisiu lietuvis, PLB krašto organizacijos statuto nustatyta tvarka, gali skūstis garbės teismui.

Garbės teismo sprendimas galutinis.

13. Pripažintam nepilnateisiu lietuviui teisių gražinimo tvarką nustato PLB krašto organizacijos statutas.

14. PLB apylinkei vadovauti yra apylinkės valdyba.

Ji:

a. vykdo apylinkės susirinkimo nutarimus,

b. organizuoja lietuvių auklėjimo ir švietimo įstaigas ir rūpinasi jas išlaikyti,

c. rūpinasi apylinkės kultūrine ir socialine veikla,

d. moraliai ir materialiai remia lietuvius nelaimės atvejais,

e. rūpinasi lietuvių vardo orumu,

f. renka tautinio solidarumo įnašus,

g. atstovauja lietuviams vietos valdžios ir privatinėse įstaigose,

h. tvarko apylinkės lietuvių kartoteką,

i. parengia ir pateikia apylinkės susirinkimui tvirtinti apylinkės sąmatą ir kontrolės komisijos patikrintą sąmatos vykdymo apyskaitą,

k. atlieka kitus šių nuostatų, PLB krašto organizacijos statuto arba aukštesniųjų PLB organų pavestus uždavinius.

Taša sekančiame Nr.

SOVIETINIO TEISINGUMO SANTVARKA LIETUVOJE

Rašo: Henrikas VALAVIČIUS

Jau pirmieji rusų okupacijos metai kainavo lietuvių tautai ištisas dešimtis tūkstančių aukų iš visų gyventojų sluoksnių ir luomų. Šis nusikalstamasis darbas yra visu įniršimu tebetęsiamas toliau, palikdamas galias žaizdas mūsų tautos kūne. Šiam darbui vykdyti rusai jau iš pat pirmųjų dienų suorganizavo didžiulį NKVD įstaigų tinklą su ištisa armija "sovietinio teisingumo" vykdytojų. Visas šitas "teisingumo aparatas" daugelį kartų prašoko visas Lietuvos teisingumo įstaigas tiek žmonių skaičiumi, tiek ir darbo apimtimi. Lietuvoje tuojau pat buvo įvestas vadinamasis Rusijos Tarybų federatyvinės socialistinės respublikos baudžiamasis kodeksas. Šio kodekso turinys yra laikomas valstybės paslaptimi, kas būtų taipgi neįmanoma bet kuriame kitame krašte. Kai rusai pirmąjį sykį buvo išvyti iš Lietuvos, pradžioj rusų-vokiečių karo, daug teisminės medžiagos, įstatymų ir slaptų parėdymų pateko į lietuvių partizanų rankas. Ši medžiaga yra išvežta į Vakarų valstybes ir dabar yra spausdinama su fotografinėmis nuotraukomis Vašingtone anglų kalba leidžiamajame "Lithuanian Bulletin". Ten randame daug vertingų davinų, kurie nušviečia "sovietinio teisingumo" tvarką ir darbą, kurį ir šiandien rusai tebesistengia išlaikyti visiškoje paslapyje, norėdami nuslėpti nuo pasaulio akių niekšingą ištisų tautų naikinimo darbą.

Raudonajai armijai užėmus Lietuvą 1940 metų birželio mėn. 15-17 dienomis, pirmuoju NKVD komisaru Lietuvai buvo paskirtas Antanas Sniečkus, kuris jau anksčiau yra buvęs Maskvoje ir ten gavęs apmokymą. Sniečkaus pavaduotoju buvo paskirtas Rusijos žydas Gladkov. Komunistų partijos nariai tuojau buvo paskirti policijos ir kalėjimų viršininkais; policijos valdininkai palaipsniui buvo paliuosuoti, ir jų vietą užėmė vadinamoji "darbininkų ir valstiečių milicija." O, svarbiausia, į kraštą suplaukė ištisi NKVD rusiški daliniai, kurie tuojau pat įsijungė į masinį vadinamojo antisovietinio elemento naikinimo darbą.

1940 metų liepos mėn. 7 d. Sniečkus įsakė praveisti pirmuosius masinius areštus, kurie turėjo būti įvykdyti liepos mėn. 11-12 d. d. nakti, t. y. vieną dieną prieš Liaudies seimo rinkimus. Suimamųjų sąrašus, suskirstytus į penkias grupes, turėjo parengti NKVD aukštesnieji karininkai. Štai jie: pirmosios grupės viršininkas sovietų rusas Krastin - surašyti tautininkus; antrosios grupės - vietos žydas Dembo - surašyti dešiniuosius nacionalistus; trečiosios grupės - vietos žydas Finkelšteinas - surašyti trockistus ir social-revoliucionierius; ketvirtosios grupės - vietos žydė Komodaitė, turtingo pirklio duktė, - surašyti krikščionis demokratų; ir penktos grupės viršininkas - vietos žydas Macevičius - surašyti valstiečius liadininkus ir socialdemokratų. Vienintelis lietuvis, dalyvis šios egzekucijos, buvo Gailėvičius, kurio uždavinys buvo patikrinti likviduotųjų asmenų adresus. Suimtųjų tarpe buvo tokia įvairybė žmonių, kad ir Paleckis nieko negalėjo atsakyti į draugų ir giminių statomus klausimus, kuo yra suimtieji kaltinami? Jo žmona kuone verkdama prisipažino draugų būrelyje: „Mes esame bejėgiai; viskas yra įsakoma iš Maskvos.“

Pagal Lietuvos įstatymus suimtąjam turėjo būti pristatytas per 24 valandas klatinamasis aktas, arba, jei ne, jis turėjo būti paleistas. NKVD bet gi nieko nenorėjo girdėti apie tokius pasenusius «buržuazinius prietarns». Nieko nepaleido, o visiems, kurie pakliuvo į kalėjimą, buvo pritaikytas garsusis jau minėto sovietinio baudžiamojo kodekso 58-tas paragrafas. Tas paragrafas yra išgarsėjęs nes, beveik be išimties buvo taikomas visiems, kurie bet koku būdu pateko į likviduotųjų asmenų skaičių, kaip antisovietinis elementas. Pagal jį nusakoma, jog bet kokia veikla, kurios tikslas — nuversti, pakenkti arba susilpninti darbininkų ir valstiečių tarybų valdžią, yra laikoma kontra-revoliucine veikla. Tas pat, jeigu ši veikla būtų nukreipta prieš bet kurią kitą «darbo žmonių valstybę», jeigu ji ir nebūtų

Nukelta į 14-tą puslapį

PLAUKAS

LEGENDA

Atsitiko taip, kad Dievo Motina grįžo namo per vieną girią. Ji buvo keliavusi po žemę, raminama tuos, kurie šaukėsi į ją, kaip į vienin telį išgelbėjimą. Buvo užstoję baisūs laikai, ne — reikia pasakyti teisybę, kad tie laikai tęsėsi jau per ilgai, ir žmonės nuštojo net kantrybės ir vilties. Jų maldos pasidarė priekaištingos ir karčios, ir jų tikėjimas dūlėjo, kaip sunešiotas drabužis. Tai šitoks buvo metas, kai geroji Motina pati ėjo gelbėti savo vaikų sielų. Ji žengė per kalėjimus, ištremties vietas, pro žmonių sodybas, Ji sustodavo miškuose ir miestų griuvėsynuose — vienus Ji aplankė kaip gaivinantį sapną, ir kitiems švystelėjo kaip regėjimas saulėlydžių varsose, ir kiti mėnulių švytėjime tarėsi išvydę kažką dieviško, ir Ji artinosi kaip stiprinanti, viltis. Visi, kurie buvo išlaikę žmogaus dvasią pajusdavo Jos buvimą ir vėl turėjo jėgos kęsti ir laukti tikrojo gyvenimo.

Tai šitokia buvo Jos kelionė, kai dabar Ji grįžo į savo dangiškuosius namus — Ji dar ėjo žemišku taku, saulė neseniai buvo patekėjusi, ir buvo vasara. Žalios samanų ir maži kiškio kopūstai klojosi po Jos kojomis, rasa krito ant Jos basų pėdų, ir jos atrodė apibarstytos deimantais. Ne, tai ne visai tikra, nes joks brangakmenis negali sutalpinti savyje tiek žvyguliavimo ir spindulių, kaip šioji rytmetinė rasa — ir taipgi ji buvo gaivi ir vėsinanti Jos pavargusioms kojoms.

Kai Motina Marija ėjo pro seną didelį ažuolą — tu turi ją atsiminti, nes jis kaip atsiskyrėlis ir kaip didelis ponas vienas augo tankynėje — taip, kai Ji žengė pro tą ažuolą, jo viršūnėje ėmė čiulbėti paukštis. Jis giedojo paprastai ir nuoširdžiai, ir Marija sustojo ir klausėsi jo. Viską, ką regėjo jo akys ir ką jautė jo širdis, giedojo paukštis, ir nuo aukšto ažuolo krito jo balsas kaip skambanti ir švytinti rasa, jis leidosi žemyn kaip varpelių grandinė.

Dievo Motina pakėlė akis į viršų, kad pažintų, koks čia giesmininkas, tačiau paukštis buvo toks menkas, kad jo plunksnos neišsiskyrė iš žievės pilkumo ir iš medžių žalumos, ir Ji negalėjo įmatyti jo. Tuo metu, kai ji žiūrėjo aukštyn, kažkas rudas nukrito ant jos pečių. Sakysi, tai buvo pernykštis lapas ar žievės skiautė? Ne, tai nusirito voveriukas, visiškai mažas voveries vaikas, toks mažas, kad lazdyno riešutas jam atrodė sunki našta. Jis visomis keturiomis kabinosi už Jos apsiausto — prašau įsidėmėti šią dalyką — laikėsi, kad nenukristų ir nuo čia, ir geroji Motina nedraudė jam šito. Dabar ji galvojo apie žemę, kuri yra atiduota valdyti žmogui, galvojo ką jis yra padaręs su ja ir pats su savimi: Jai buvo liūdna ir šičia Ji nutarė pabaigti kelionę. — Ji pradėjo kilti aukštyn. Kai buvo jau ties viršūne, ažuolas, senasis ažuolas drebėjo iš džiaugsmo, kaip epušė, kad Ji buvo sustojusi poilsio jo pavėsyje, ir viena jo šaka užkabino Jos nuometą. Kaip saulės bangos prasiskleidė Jos kasų sruogų, ir vienas plaukas paliko pakibęs ažuolo viršūnėje. Medis stipriai laikė jį, dviem lapais, tarytum pirštais ir paukštis, kuris kaip tik šitoje

šakoje pirmiau giedojo, dabar regėjo visa ir apie tai ėmė čiulbėti,

Ir kaip tik tuo metu ėjo per girią medžiotojas — noras laimėti ir užmušinėti vedė jį, todėl jis medžiojo vilką, stirną, ir neaplenkė kiškio nei žalvarnio. Čiulbėjimas jo ausims buvo tikrai taikymo vieta, ir jo akys buvo aštrios ir godžios. Jis ištiesė savo šautuvą į paukštį ažuolo viršūnėje, ir ūmai nuleido jį ir užsidengė akis iš skausmo: ten, kur jis matė bėsisupantį šakoje paukštį, prieš šautuvo vamzdį staigiai buvo sušvytravusi juosta, daug šviesesnė už saulę, ir apakino jį. Kuomet sopėjimui aprimus, jis vėl tiesė šautuvą — iš naujo turėjo užsimerkti, ir nuleidęs galvą nuėjo į tankmę, vilkdamas savo ankstesnį grobį ir ginklą — ir nueidams dar girdėjo paukštį. Ach, kaip giedojo jis! Jo širdis tiesiog tvino giesmėmis, net jo plunksnos buvo persisunkusios aidais. Visam miškui šaukė jis apie plauką iš Dievo Motinos kasų, apie plauką, kuris buvo išgelbėjęs jį, mažą miško gyvį.

— Reikia gražinti Jai, pasakė ažuolas, — ką Ji pagalvos apie mus, kad mes pasilaikėme dieviškąjį turta.

Ir paukštis paėmė plauką į savo snapą ir galvojo, kaip jis praskris debesų mėlynumą ir pro kur pateks į dangų.

Jis nedaug buvo nulėkęs, miško pakraštyje buvo jis ir matė žmonių trobesius, ir čia kirti-

muose grėbė šieną mergaitė. Ji dirbo skubiai ir jos veidas buvo liūdnas, tarytum jos būtų visai vienos — ji ir žemė. Ir pro savo susimąstymą ji

PASAULIO KRIZĖ

R a š o.: P o v. V O N Ž O D A S

Dabarties žmonija pergyvena ne tik įvairias negeroves, išplaukusias iš ilgai ją alinusio karo, bet ir dėl sunkios krizės, palietusios veik visus žemės rutulio gyventojus.

Pokario laikotarpyje išsiplėtusi krizė, tuo charakteringa, kad besikristalizuodama įvairiose fazėse, pažadina iš apatijos ir apsnūdimo vis platesnius žmonijos sluoksnius. Ir šiandieninė žmonija, stengdamasi nugalėti besireiškinčią krizę, atmetusi pasyvumą, kaip atgyventą senieną, prisideda prie kovos ir dvasinių vertybių išsaugojimo. Dabar jau kiekvienas jaučiantis, protaujantis **g y v a s** žmogus (apie "gyvuosius šešėlius" čia nekalbu), atmeta melagingą vidurį, svyravimą, blaškymąsi ir pasirenka **v i e n ą** aiškų kelią.

Paprastai krizė paliečia žmoniją ekonomine ar politine forma, bet dabartinė reiškiasi filosofiniai dvasinėje formoje. Krizė iššaukė vis aštrėjančią kovą. Dialektinis materializmas, aktyvus ar pasyvus ateizmas (bedievybė), prieš religinį, dvasinį, kūrybinį žmonijos progresą. Kitais žodžiais sakant — kovos frontuose stovi dvasinė anarchija, prieš dvasios kultūrą. Vieni savo mokslą ramsto marksizmu-leninizmu-stalinizmu, kiti — religija ir krikščioniškuoju humanizmu. Ir kiek marksizmas pavergia žmogaus dvasią materijai, taip krikščionybė siekia pavergti materiją žmogaus dvasinei laisvei. Marksistai degraduodami žmogų iki gyvulio lygiavertės, siekia savo tikslų per kraują, kerštą, per dvasinių ir medžiaginių žmonijos turtų sunaikinimą, jų šūkis: atpalaiduoti žmoguje žvėrį ir siekti savo tikslų per kraują ir lavonus...

Gi krikščionybė, kuriai vadovauja Romos Katalikų Bažnyčia, eina priešingu keliu: nenaikinti, bet ugdyti, ne griauti, bet kurti, ne revoliucijos, bet evoliucijos, teisingumo, humaninės, dvasinės kultūros plėtimu, gerinti žmonijos gyvenimą ir kelti asmenybės vertę į neribotas

aukštumas. To niekas neužginčija, nes kiekvienam protaujantiems žmogui šiandien aišku, kad krikščionybė yra sukongcentravusi visas tauriausias žmonijos pajėgas: ugdyti artimo meilę, iškelti dvasines vertybes, plėsti tauriuosius kultūros principus, už juos kovoti ir juos ginti prieš visokius totalizmus ir žmogaus asmenybės, jo laisvės paneigimą. Krikščionybė per savo egzistencijos 2.000 metų niekada nenukrypo nuo savo kilniųjų principų. O, matome, kad dialektinio-ateistinio materializmo didieji skelbėjai: — Darvinas — Marksas — Tolstojus — ir kiti, baigdami savo žemišką gyvenimą, patys paneigė savo taip karštai skelbtas idėjas, pripažino jų beprasmingumą. Dabartiniai «marksizmo apaštalai» ir jų pakalikai, Maskvos diriguojami, sudaro mirtiną pavojų žmonijos kultūrai ir civilizacijai. Apsisaugojimui nuo ateistiniai materialistinės «kultūros», nešėjų, sukurtas Atlanto Paktas, kuriamas Ramiojo Vandenyno Paktas, kalbama apie Viduržemio Jūros Pakta. Kartu krikščioniškojo pasaulio konsolidacija vyksta ir ekonominėje srityje. Tų faktų šviesoje, Romos Katalikų Bažnyčia išstojo į atvirą kovą, prieš ateistinio materializmo maro epidemiją. Prie šitos kovos jungiasi ir Anglikonų Bažnyčia, įvairios protestantų sektos, net mahometonų pasaulis. Maskva ir jos satelitai karštligiškai rengiasi «lemiamai kovai». Bet tenai plečiasi stiprėja katakombinė krikščionių bažnyčia, nebodama pavojų ir teroro!

Ir toji dviejų frontų kova ryški ir prasminga. Amžiais nesenstančios Kristaus Mokslo Tiesos nežus, kol egzistuos žmonija! Ne mechanizuoti robotai, ne atominės bombos išves žmoniją iš dabartinės krizės, tikrai krikščioniškoji idėja ir dvasinės kultūros vertybės. Todėl, siekiant šviesesnių laikų, neužtenka vadintis krikščioniu, — reikia juo **b ū t i!**

nematė, kaip pasalūniškai sėlino prie jos vyras. Jis nebuvo jos giminė nei šio krašto žmogus — atėjūnas buvo jis, svetimas karys, užgrobėjas. Jo akys diausiai žibėjo, ir jo rankos buvo pilnos nedoro geismo — ir kai jis ištiesė jas į mergaitę, ji sukliko taip baimingai, kad paukštis išgirdo ir išsigandęs atvėrė snapą. Jis matė; kaip krenta plaukas, kaip švytruodamas skrenda jis ir krenta tarp mergaitės ir užpuoliko.

— Kas čia? — stebisi tasai. — Iš kur šitas ugnies ratas atitvėria nuo manęs moterį, kurią aš jau jutau savo pirštais?

Jis mato jos akis ir lūpas, ir vėl puola prie jos, ir tuojuo bėga tolyn, šaukdamas iš skausmo, nes jo rankos yra nudegintos, tarsi jis būtų nutvėręs liepsnojančią geležį.

Ir paukštis mato, kaip mergaitė klaupiasi maldoje, ji nukreipia savo akis į dangų ir nemato prie savo kojų gulinčio plauko.

Paukštis jau yra nusileidęs žemyn, snapu jau paliečia plauką, ir štai vėjas pagauna jį ir ima nešti. Vėjas kyla aukštyn, ir paukštis vejasi jį — jis turi stipriai moti sparnais, nes vėjas yra greitesnis. Kartais jam atrodo, kad jau yra prisi-

vijęs ir kai praveria snapą pagauti plauką, tas vėl yra atitolęs arba iškilęs labai aukštai.

— Aš tuojuo nebegalėsiu skristi, — galvoja paukštis, — mano plunksnos darosi tartum sulūžę malūno sparnai.

Tačiau jis dar neatsilieka, ir taip pamato, kad jie yra viršum miesto. Ir sekdamas plauką, jis nusileidžia sulig namų stogais, ir štai mato, kaip vėjas įlekia pro atidarą langą.

— Dabar aš jį turiu pagauti, — mano paukštis, — Ką aš pasakysiu danguje, jeigu būsiu leidęs nusileisti jam į dulkes?

Ir šis žiūri, kad to neįvyktu, ir tuomet jis pamato, kambarys nėra tuščias; čia sėdi keli, ir jie yra panašus į tą, kuris buvo užpuolęs mergaitę pievoje, ir jie turi apstoję senyvą vyrą. Išvargintas ir sumuštas yra tasai, ir iš jo jie reikalauja išdavimo, žadėdami jam poilsį. Paskui jie graso jam, ir po to vėl žada atlyginimą ir net laisvę, ir žmogaus dvasia yra lyg skeveldros.

— Jūs tikrai paleisite mane? — klausia jis. — Gerai, aš pasakysiu!

Nukelta į 11-tą puslapį

„ESU NEKALTAS!“

Viso pasaulio humanistinė spauda skiria daug vietos didžiajai mūsų laikų žmonijos gėdai — nekaltojo kaltu prisipažinimui.

Kardinolas Juozapas Mindszenty, po žiaurių kankinimų ir dabar nebeatgauna pusiausvyros, bet — jis prisipažino prie nebūtų nusikaltimų! XX-jo amžiaus budeliai-kankintojai moka kiekvieną priversti „prisipažinti“! Mokytoja Kosenkina sakosi esanti dėkinga tik Dievui, už pavykusį iššokimą pro Sovietų konsulato langą. Ji dabar giliai tikinti. — Suprantama, — ji sako — ir dabar šiurpas sukrečia, pagalvojus, prie ko būtų tekę prisipažinti bolševikinio prokuroro akivaizdoje...

O kiek prisipažinimų šiandien priskaitoma tenai, už «geležinės uždangos», tik todėl, kad mirties sprendimas būtų švelniau perskaitytas...

TOKIA MIRTIES FILOSOFIJA

George M. Dimitrovas, dabar įtakingas Bulgarijos politinis veikėjas Amerikoje, perėjęs daugybę kalėjimų ir tortūrų, pasakė teisingus žodžius apie mirtį:

— Mirtis savo esmėje yra labai lengvas ir paprastas dalykas. Bet — mirtis kankinamo žmogaus, yra kažkas baisaus, kad tas, kuris to jausmo nepažino, niekuomet jo nesupras. Atsimenu, buvau tada ligonis. Gulėjau lovoje, kada atėjo mane suimti. 25 bolševikiniai agentai įsibrovė į mano namus. Ir tada eidamas prieš mirtį, iš trečio aukšto iššokau į gatvę. Ligi šios dienos nežinau, kaip tas pavyko. Užtenka, kad laimingai pasiekiau amerikiečių ambasadą, kad ten pilnus tris mėnesius prasėdėjau reguliariai apsuptas, kad pagaliau pavyko lėktuvu mane išgabenti į Italiją. Mano žmona ir sekretorė buvo daug kankintos. Sekretorė numirė tortūruojama. Buvo 23 metų. O žmona tris kartus sumušta iki sąmonės netekimo, išsigelbėjo pabėgdama, bičiuliams padedant...

Ką pasakoja iš bolševikinio slibino nasrų išsigelbėjęs bulgarų politikas G. M. Dimitrovas, dabar nebijodamas bausmės, tą patį dar dramatiškesniais žodžiais pakartojo trys kaltinamieji Katovicų (Lenkijoje) apylinkės teismo proceso metu.

«Jų veidai buvo išsekę...»

Balandžio 13 dieną Katovicų Teisme buvo sprendžiama policijos surežisuota kunigo Leopoldo Petroszeko ir dviejų Marijos Sodalicijos narių — Musialskio ir Witalio — byla.

Prokuroras kaltino Musialskį ir Witalį, jog jie nakties metu įsilaužė į vieną mokyklą, nu-draskė nuo sienų Lenkijos prezidento Bieruto portretus ir valstybės ženklus, o jų vietoje pakabino kryžius. Apie dešimt prez. Bieruto portretų jie vėliau mokyklos kieme sudegino. Tą nusikaltimą jiedu įvykdė kun. L. Petroszeko įkalbėti.

Kai kaltinamieji buvo atvesti į teismo salę, jų veidai buvo išblyškę, išsekę, juose atsispindėjo saugumo policijos (UB) tardymo metodų pėdsakai. Iškankinta kaltinamųjų išvaizda sukėlusi gilų susijaudinimą teismo dalyvių tarpe.

Prokuratorius siuto ir nervinosi. Tačiau jo budeliška laikyvena iššaukė priešingą reakciją

kaltinamųjų ir liudininkų tarpe: jie gynėsi verčiami prisipažinti... Paklauskime, ką pasakė kaltinamieji:

Musialskis, prieš tai prokuroro išpėtas, jog prisipažinimas švelninančiai paveiks teismo sprendimą, teisėjo klausiamas griežtai pasakė:

— Esu nekaltas!

Kai buvo perskaitytas tardymo protokolą, jis atsakė, jog tas neatitinka tiesai. Teisėjo paklaustas, kodėl pasirašė tardymo protokolą, atsakė:

— Mane kankino, mušė... Pasirašiau iš baimės ir silpnumo. Esu nekaltas!

Witalis, dar jaunuolis, tą patį pasakė: protokolas ištiesai esąs neteisingas, bet žiauriai mušamas jį pasirašęs. Teisėjo paklaustas, kodėl ir kišą protokolą pasirašęs prokuroro tardomas, atsakė:

— Nes šalia manęs visą laiką stovėjo saugumo policijos agentas, todėl pasirašiau bijodamas naujų kankinimų.

Kunigas Leopoldas Petroszek'as, paklaustas, ar prisipažįsta kaltas, atsakė:

— Ne!

Kai teisėjas paklausė, ar jam esą žinoma, jog nėra įsakymo šalinti kryžius iš mokyklų, kunigas atsakė:

— Raštu įsakymo nebuvo, bet veikia žodiniai parėdymai. Vartojamas didžiausias spaudimas ir mokytojai verčiami tai daryti iš prievartos baimės...

«Ar galiu sakyti tiesą?»

Liudininkai taipgi tą patį tvirtino: jie buvo laikomi kalėjime ir, tik pasirašę protokolą, būvę paleisti... Jų paliudijimai esą tik jėga išgauti.

Susinervinęs prokuroras grėsmingai paklausė vieną liudininką, ar jis taip pat buvo muštas ir kitaip kankintas.

— Taip, — atsakė liudininkas. — Man grąsino ir mušė... paskui uždarė rūsyje nuo pietų iki po vidurnakčio. Sergu širdies liga... turiu žaizdotas kojas... Nebeišlaikiau... pasirašiau protokolą iš baimės...

Ankstesnius parodymus atšaukė ir kiti liudininkai. Kada teisėjas pareikalavo aiškesnių smulkmenų, šie, dairydami po teismo salę, baugiai klausinėjo:

— Ar galiu čia sakyti tiesą?... — Ar už tai man vėliau nieko neatsitiks?... — Ar esu čia saugus?...

Teisėjo nuraminti, liudininkai pradėjo pasakoti:

— Mane mušė... mane daužė reikalaujami pasirašyti, tai, ko aš nežinojau ir niekada nemačiau... Mane kankino, parmetė ant kėdės... liepė nusiimti batus... o tada daužė padus su elektriniu kabliu... — Mano burną ažiūšio, kad nerėkčiau... — Mane mušė per vidurius... netekau sąmonės... nusilpau... kada atsigavau, paliudijau... pasirašiau, bet viskas. Ką kankinimo metu paliudijau — netiesa, saugumo policijos iš anksto man padiktuvota...

Taip aiškinosi visi liudininkai.

«Kas tai padarė?»

Teisėjas galutinai pasimetęs tarp krúvos melagingų protokolų ir netikėtai tvirtos kaltinamųjų laikysenos, paklausė, koku tad būdu policija taip smulkiai žinanti apie įvykį mokykloje? Vienas liudininkas atsakė, paaiškindamas:

Protokolas jau buvo iš anksto parengtas ir parašytas. Mus vertė tik pasirašyti...

Tada visiškai įsiuto prokuroras Preneris ir sušuko:

Kaltinamieji to nepadarė? Jeigu esate nekalti, tai kas gi tai padarė? Gal UB? Gal policija? Pagaliau, gal šventoji Dvasia?

Tačiau jau nė vienas neturėjo drąsos patvirtinti ką tik pasakytus prokuroro žodžius:

— Taip! Tai padarė policija!

Ir tai nėra sensacinga ištrauka iš kokio romano ar apysakos!

Tai nuoga tikrovė! Tai — dokumentas ir, kartu skaudi, tragiška suniekšėjusio, subarbėjusio žmogaus gėda!

Na, o jūs — vadinamieji — «neutralieji»,

liberalai ir «vidurio» žmogučiai; jūs — «tikrosios demokratijos» šalininkai ir garbintojai, visuose Vakarų pasaulio kraštuose, pasigardžiuodami, vienas kitą pralenkdami skelbiate «neginčijamą tiesą», kad: —

— Jie kalti, nes «tarybiniam prokurorui» prisipažino...

Jums viena tegalima atsakyti:

— Pakliūkite, prieteliai, už «geležinės uždangos» ir pasidarykite nereikalingais režimui, o beregint «tarybiniam teisingumui» prisipažinsite, kad padarėt kiekvieną jums primetamą nusikaltimą, nežiūrint koks absurdiškas tas kaltinimas bebūtų! Jei jums įsakys — prisipažinsite, kad nukriaudėte net «draugo-tėvo-mokytojo» prosenelę... Pakaks ir liudininkų tam patvirtinti! Ir vargu ar pajėgsite nenusilenkti «draugui» tardytojui ir netikėtai ignoruodamas «tarybinį teisingumą», kaip Katovicų bylos metu, sušukti:

— E s u n e k a l t a s !

J. K., 1949.

Buvęs Laisvosios Lietuvos Žvejų uostas, Klaipėdoje.

Plaukas...

Atkelta iš 9-to puslapio

Ir kai jie laukia, jo burna staigiai užsidaro. Jie nesupranta, kas yra atsitikę ir žmogus taipgi nenumano, jiš tiktai pajunta, kaip ant jo lūpų yra užgulę kažkas lengvo ir sunkaus, ir jis negali pajudinti liežuvio.

Kai yra praėję kiek laiko, žmogus galvoja:

— Ačiu Tau, Dieve, kad užrakinau mano burną ir aš neišdaviau daugelio savo brolių. Dabar žinau, kad išliksiu ištikimas iki galo, nes Tu pažadinai manyje vyrą, kuris yra stipresnis už kentėjimą ir mirtį.

Ir paukštis mąsto, kad plaukas nukrito nuo žmogaus lūpų, tačiau nenupuolė į dulkes — jis išskrido pro langą ir švitėdamas išnyko tolyje.

— Aš nebesivysiu tavęs, — mano paukštis, — ir nebenešiu į dangų, nes tu esi paliktas žemei, kaip paguodos dovana.

Mažiesiems

Mažųjų Vyskupas

Prieš 74 metus mirė garsus lietuvių vyskupas Motiejus Valančius. Jis gimė 1801 m. Žemaitijoje, Nastrėnų kaime, Salantų parapijoje. Buvo kunigu, kapelionu, vėliau — vyskupu. Daug dirbo tėvynei Lietuvai. Rašė ir leido knygas. Po sunkių darbų mirė 1875 m. Palaidotas Kaune, Arkikatedros rūsyje.

— Vaikeliai, būkite geri ir mylėkite savo tėvynę!

Kada vyskupas Valančius dar buvo gyvas, tais žodžiais Jis šnekino jaunimą ir vaikus. Vaikai ir jaunimas, pasipuošę gėlėmis iš kaimo į kaimą lydėjo vyskupišką karietą. Ir mėgdavę Jį vaikai. Kai sužinodavę į kurią parapiją mažųjų Vyskupą atvažiuosiant, teikti sutvirtinimo sakramentų, ten susirinkdavę tūkstančiai vaikų.

Vyskupas Valančius garsus liko ne tik tuo, kad labai mylėjo mažuosius, — Jis dar garsesnis savo raštais. O vyskupas rašė daug. Kam iš mūsų nepažįstamas guvus Vincelis? Kas negirdėjo Mikės melagėlio ir Prano paukštvanagėlio? O geroji Onelė savo gailestingumu galėjo visus sužavėti. Tai vis vyskupo Valančiaus apysakaitės, paimtos iš jo «Vaikų knygelės». Gražiai vyskupas aprašė ir Palangos Juzę. Suaugusiems parašė «Antano tretininko pasakojimai» ir «Paaugusių žmonių knygelė». Didžiausias veikalas yra «Žemaičių Vyskupystė».

Vyskupas Valančius buvo valstiečių — prasiškių sūnus, kilęs iš pat vidurio kaimo. Nesipūtė Valančius ir vyskupu likęs. Jo akys vis į jaunimą ir į kaimą atsuktos. O sunkūs laikai tada

LAKŪNAS

Džyru-džyru! Gero vėjo!
Kiek vaikų čionai suėjo!
Orlaiviuką padariau —
Aš dabar lakūnas jau!

Orlaiviukas smarkiai skrenda,
Kad net žvirbliai išsigando!
Nebepaveja vaikai —
Palúkėk, ar padúkai!

Džyru-džyru, ūžu-ūžu!
Ėmė sparnas ir nulūžo.
Orlaiviukas keberioškšt
Ir į žemę — pykšt, pykšt, pokšt...

V. Rimantas

Mislė

Esu aš saulės vidury,
Bet tu atspėt mane turi.
Jei neatspėsi, aš tenai
Viena sėdėsiu amžinai.

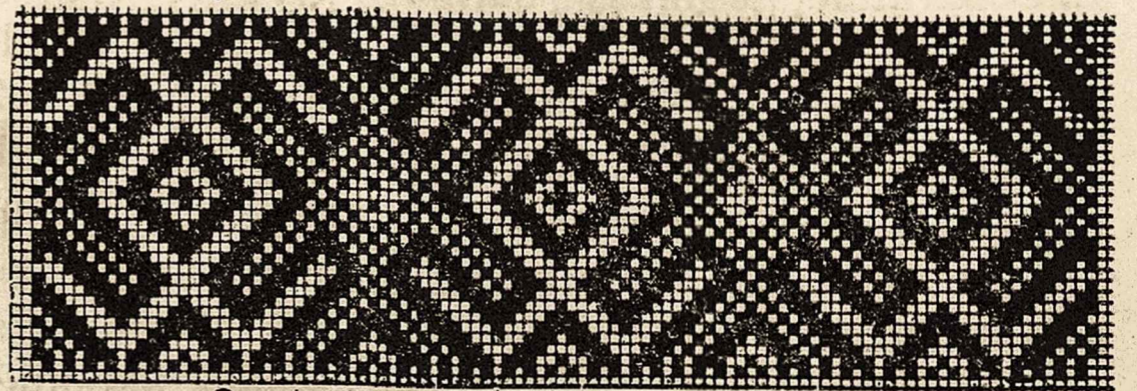
Jei negali, pridėsiu tau:
Aš ir ugnį save matau,
Ir upėj rast mane gali,
Ar ji gili, ar negili.

(Jei neatspėjai, kas esu?
Tau pasakysiu: raidė U.)

kaimą slėgė. Tėvynė, kaip ir dabar, neturėjo laisvės. Žmonės tamsino prie kelių svetimųjų pas-tatytos karčiamos-smuklės. Iš didelio vargo žmo-nės jas lankė ir gėrė. Vyskupas iš sakyklos šaukė, raštais ragino mesti gėrus. Lietuviai pa-klausė gerojo vyskupo. Bežiūrint užsidarė kar-čiamos... Daug gero vyskupas žmonėms padarė, o senesnieji vis-neužmiršdavo savojo vyskupo ir jaunesies kartojo Jo šventus žodžius:

— Vaikeliai, būkite geri ir mylėkite savo Tėvynę!

P. R.

LIETUVUVOJE

«Tarybinė» vergija

— Saulėtas, gražus, laimingas gyvenimas valdžios dvaruose — sovchozuose ir kolchozuose... — rašo vilniškė «Tiesa», o į Sibirą ištremtas poetas Kazys Boruta, mūsų senelių eitą baudžiavą, pritaiko ir dabarčiai tokiais posmais:

— Vakare atvaro baudžiauninkus į dvarą, rykštėm užmokėti už baudžiavos darbą.

— Išeis komisaras («ponas») ant vidurio dvaro, įsiremęs šonus, rankoj kančius karo...

— Tinginiai, galvijai! — ima rūsčiai bartis.

Partijos nebijot, taip mažai užarti...

Paskutinį kartą jūs pasigailėsiu, kiekvienam po kapą botagų įkrėsiu. Nespėjo užgyti žaizdos vakarykštės, vėl iš naujo švilpia sukruvintos rykštės... —

Taip „saulėtai“ baudžiavą pavaidavęs poetas dabar (jei dar gyvas) kasdien ir ant savo pečių išpranašautai jaučia švilpiančią sukruvintą rykštę.

O Kremliaus „saulė“ tik komisarams „šviečia ir šildo“.

DIDELIS PARTIZANŲ AKTYVUMAS LIETUVOJE

Dar niekad taip plačiai nebuvo kalbama apie vykstančią partizanų kovą už «geležinės uždangos» su sovietų armiją, kaip šiuo metu. Francūzų užsienių reikalų ministerija, turinti žinių apie ten veikiančią rezistenciją ir aiškina, kad, Kremlius yra labai susirūpinęs. Vakarų valstybių karo pasiuntiniai Maskvoje irgi pripažįsta, kad jei šandien kiltų karas tarp Vakarų ir Sovietų Rusijos, tai ši susidurtų su dideliais sunkumais okupuotose kraštuose.

Yra žinomos visos smulkmenos apie ukrainiečių, lenkų, baltgudžių, čekų, rumunų ir vengrų partizanus, lietuviai partizanai yra geriausiai iš visų vertinami, nes labai puikiai susiorganizavę.

Kada šiais metais sovietai pradėjo naują okupacijos fazę, skubindami kuogreičiau susovietinti visus okupuojamus kraštus,

užvirė žūtbutinė kova prieš okupantą.

VIENINTELIS TIKSLAS -- PRIEŠINTIS OKUPANTUI

Visi partizanai priklauso įvairioms politinėms ir socialinėms grupėms, apima visas klases, tačiau visų jų bendras ir vienintelis tikslas — priešintis okupantui, komunistiniam režimui, totalitarinei santvarkai, neleisti nutautinti kraštą ir nesiduoti inkorporuojamiems į Sovietų Rusiją.

Paskutiniu laiku prancūzų laikraščiai vis daugiau pradeda rašyti apie rezistenciją Baltijos kraštuose, smarkiai išskeldami lietuvių partizanų vertybes ir herojiškumą, pabrėždami, kad didelį darbą Lietuvos išlaisviniame dirba Amerikos lietuviai, o jiems prijaučia amerikiečiai.

Rezistencija tiek yra išsivysčiusi už «geležinės uždangos», jog sovietai nebedrįsta pasirodyti kiek toliau nuo didžiųjų kelių, krašto gilumoje. Ir tai jau didelis rezultatas.

Berlyne išeinąs laikraštis — «Der Tag» paskelbė, kad Baltijos kraštuose partizanai ėmėsi atakuoti kelius, ir pastebima, jog lietuviai partizanai labai rimtai kliudo sovietų armijai susisiekti per Lietuvą su savo bazėmis Vokietijoje.

NESISEKA ĮVYKDYTI PLANUS

Šiaulių komunistų partijos suvažiavime konstatuota, kad spaudoje labai išgarbintos mašinų traktorių stotys neįvykdo nustatyto plano. Dar blogiau atliekamas jų remontas. Lygumų MTS įvykdžius 60%, o Šiaulių — 70 procentų plano.

SOVIETINIAI LIETUVOS KAIMŲ ĮGALIOJINIAI

«Tiesa» paskelbė straipsnį pavadinimą «Kaimų įgaliotiniai», kuriame nurodo, kaip turi elgtis ir ką dirbti bolševikinis kaimo įgaliotinis. Straipsnyje nurodoma, kad kaimo įgaliotinio dar

bas turi būti visu šimtu nuošimčių bolševikinis. Jis turi varyti ūkininkus į kolchozus, priversti visus gyventojus skaityti bolševikinius laikraščius, aiškinti gyventojams Stalino «mokslą», sekėti savo apylinkės gyventojus ir stropiai bendradarbiauti su sovietų valdžios įstaigomis.

«Tiesa» nurodo, kad daugumoje kaimų įgaliotiniai menkai veikia ir blogai atlieka savo pareigas. Kaišiadorių apskrities valsčiuose gyventojai kaimų įgaliotinių neapkenčia. Jie esą nustumti į bolševikinių pasiuntinių rolę. Kaimų įgaliotiniai blogai bolševikinį darbą atlieka Klaipeidos, Utenos apskrityse ir — visoje eilėje kitų vietų.

PALANGOJE VASAROJA MASKOLIAI

«Tiesa» giriasi, kad atstatomas Palangos kurortas. Iki šiol jau esą pastatyta keletas vilų. Šią vasarą įruošta moderni valgykla, kurioje vienu metu gali maitintis 500 žmonių. Pradėti jūros tilto kapitalinio remonto darbai.

Pagal «Tiesą», Palangoje vasaroja iš «broliškų» respublikų atvažiavę žmonės — maskoliai.

DAUGŲ VALSČIUJE SEPTYNI KOLCHOZAI

Daugų valsčiaus kolchozų veikėja Ana Naruševičienė «Tiesos» birželio 21 d. numeryje rašo; kad Daugų valsčiuje yra 7 kolchozai. Ūkiškai esą didžiausi kolchozų priešai. „Aš, kaip valsčiaus tarybos deputatė, aiškinau ir kitų apylinkių valstiečiams, kad nereikia klausyti buožių plepalų. Buožei kolūkis (kolchozas) — tai peilis po kaklu. — Teisingai pasakyta: daugelio ūkininkų į kolchozus nepriima. Jų turtais atimamas, o jie išvežami į Sibirą, ką raudonoji deputatė ir vadina «peiliu po kaklu». Dabar Daugų valsčiuje numatoma įsteigti ir daugiau kolūkių.

KOLCHOZUOSE RAUDONIEJI KAMPELIAI

Lietuvos kolchozuose jau pradėti steigti raudonieji kampeliai. Tokio «kampelio» kambarys turi būti išpuoštas šviesiai raudona medžiaga. Jos centre vietoje turi kaboti Markso, Engelso, Lenino, Stalino paveiksai. Ant stalų turi būti sudėtos Lenino ir Stalino «mokslo» knygos ir kita «tarybinė» literatūra...

IŠ LIETUVIŲ SAJUNGOS BRAZILIJOJE GYVENIMO

Narių ir kandidatų žiniai:

1) Šių metų rugsėjo mėn. 11 d. 15 val. mokyklos salėje, Rua Lituania, 67, įvyks LSB narių ir kandidatų susirinkimas — subuvimas. Dalyvavimas visiems būtinas.

2) LSB nariai ir kandidatai pakartotinai kviečiami, neatidėliojant sutvarkyti savo atsilikusį nario mokėstį ir —

3) Narių kartotekai reikiamai sutvarkyti, — LSB nariai, kurie dar nėra užpildę įvestos anketos, ją pas Sąjungos pirmininką pasiūmti, užpildyti, ir su viena fotografija 3x4 dydžio, jam gražinti.

Vakaras

LSB Valdyba yra nutarusi lapkričio mėn 12 d. surengti vakarą su šokiais. Bus pastatyta Sofijos Čiurlionienės istorinė drama iš spaudos draudimo laikų «AUSROS SŪNŪS».

Pobuvių pratesimas

Sąjungos valdyba nutarė sekmadienių pobuvius su šokiais, kurie vyksta mokyklos salėje,

Rua Lituania, 67, — pratęsti ir laike šių metų rugsėjo mėnesio.

PIKNIKAI

Kaip daug kas išeina iš mados, taip ir piknikų rengimo mada mūsų kolonijoje smarkiai nyksta. Ne taip dar senai tik ir girdėdavome, jog vieni vyksta į Santos, kiti į Santo-Amaro ir kitur. Dabar — jau labai retai tepasitaiko, kad kuri nors iš lietuvių vietos organizacijų, ar šiaip lietuvių grupių, suruoštų iškylos užmiestini. Kam gi dalykas? Bet gi toks organizuotas dalyvavimas iškylose daug ir gero atneša. Pirmiausia, žmogaus nervai gauna progos pailsėti nuo miesto triukšmo, gi, plaučiai, alsuoja tyru, grynu oru... — Taip gamtoje praleidęs sekmadienį, žmogus ir sunkią darbo dieną jautiesi atsigaivinęs, lengviau sekasi dirbti. Todėl ir šitą paprotį reikėtų galimai skiepyti ir palaikyti.

Tad ir LSB Valdyba, kaip ir kiekvieną gerą sumanymą, stengiasi remti, taip ir šiuo reikalu, pilnai pritaria, bet, kad tai būtų pagrįsta netik žodžiais, o ir darbais, — artimiausiu laiku yra pasirengusi suruošti iškylą užmiestini, tikėdamasi, kad ir likusios lietuvių organizacijos paseks LSB pavyzdžiu. —

Sovietinio teisingumo santvarka Lietuvoje

Atkelta iš 7-to puslapio

Sovietų Sąjungos narys. Numatytos sekančios bausmės: sušaudymas ir nusavinimas viso turto, o prie švelninančių aplinkybių — laisvės atėmimas dešimčiai metų ir viso turto nusavinimas. Taip pat baudžiami ir šeimos nariai; jeigu kaltinamasis padėjo, jei šeimos nariai jam padėjo, arba bent žinojo ir jo neišdavė NKVD įstaigoms. Taip pat baudžiamas ir bet kuris pilietis, jeigu ką nors žinojo ir nepranešė enkavedistams. Dar tenka pridurti, kad sovietų tardytojų ir NKVD teismo akimis žiūrint, kiekvienas politinis kalnys yra priešas, kuris turi būti sunaikintas ne tik dėl jo skirtingų politinių pažiūrų, bet ir dėlto, kad visa kalnio gyvenimo praeitis yra griežtai skirtinga.

Didžioji dauguma sovietinių tardytojų yra žmonės iš pačios Rusijos, kuriems užgrobtų kraštų žmonės jau vien dėl to yra priešai, kad yra visai kitokios kultūros ir gyvenimo pažiūrų. Sovietų saugumo žmonės tvirtai laikosi savo sistemos ir darbo metodų. Suėmimai, sušaudymai ir ištrėmimai yra ne vien tik teismo dalykas, kuris skiria bausmes nusikaltėliams, vadovaudama

sis tiktai įstatymu, be jokio skirtumo ar intereso nusikaltėlio asmeniui. Sovietinis teismas yra bet gi kur kas daugiau; jis vykdo vadinamąją revoliucinę teisingumą, t. y. tęsia paastrėjusią kovą, kovoja prieš kontrarevoliuciją. Tokiu būdu teismas pasidaro komunistinės diktatūros rankose priemonė, su kuria gali smogti tam, kas bet koku būdu patektų į NKV) sąrašus, kaip nepatikimas, įtartinas, ar tiesiog priešingas sovietų santvarkai. Tokiu būdu, kas vieną sykį jau pakliuvo į NKVD rankas, jau tuo pačiu ir yra kaltas, nors suėmimo pagrindas būtų buvęs tik įtarimas arba kieno nors melagingas skundas.

Kas sykį atsidūrė už grotų, tam tikrai apkaltinimai bus surasti vėliau.

Jau aukščiau minėtuose NKVD dokumentuose, kurie pakliuvo į lietuvių partizanų rankas ir dabar yra viešai skelbiami, kaip tik randame tokio nusistatymo pavyzdžių suimtujų atžvilgiu. Iš Kauno NKVD komisariato yra įsakymas Marijampolės NKVD viršininkui, kur reikalaujama paskubinti kaltinamosios medžiagos surinkimą visiems tiems, kurie buvo suimti per vadinamąją «liepos mėnesio operaciją». Gerai yra žinoma, kad šie asmenys buvo suimti per tą garsiąją operaciją, neturint jokios kaltinamosios medžiagos!

(Bus tęsinys)

VISAME PASAULYJE

VOKIETIJOJE ĮSTEIGTA PRIEŠSOVIETINĖ KOMUNISTŲ PARTIJA

Berlyne, prancūzų zonoje įsteigta «laisva komunistų partija», kuriai priklausys visi vokiečiai komunistai, nepritariantieji Stalino komunistų imperializmui. Partija leisianti laikraštį «Raudonoji Vėliava».

Tai vis pasekmės, Tito nepaklusnumo Krekliui.

DARBININKO UŽDARBIS RUSIJOJE

Remiantis Ekonominio Bendradarbiavimo Adminiatracijos pranešimais — ruso darbininko darbo laikas yra dvidešimt penkis kartus didesnis negu darbininko amerikiečio, kad galėtų įsigyti vienodą kiekį duonos.

Tyrinėjimai buvo padaryti Norvegijos Tautinio Kongreso Sindikalistų, kurio nariai praėjusiais metais aplankė Ameriką ir Sovietų Rusiją. Rusijos darbininkas turi skirti dienos uždarbį, kartais ir daugiau, kad galėtų nusipirkti vieną kilogramą ruginės duonos, kai tuo tarpu Amerikos darbininkas tam pačiam kiekiui duonos įsigyti, dirba tik dvyliką minučių. Tie patys pranešėjaisako, kad «Amerikos darbininkas yra geriausiai apmokamas pasaulyje. Jis dirba valandą ir dvidešimt minučių, kad galėtų įsigyti kilogramą mėsos, o rusas, tam pačiam kiekiui mėsos įsigyti, dirba penkias dienas. Amerikos darbininkai yra nepriklausomi politinėje ir socialinėje srityje. Vidutiniškas ruso darbininko mėnesinis uždarbis yra 800 rublių. Tuose pačiuose fabrikuose, partijai ištikimi, darbo prižiūrėtojai, gauna nuo trijų iki dvylikos tūkstančių rublių. Komunistų skelbiamos lygybės pačioje Rusijoje, nėra ne šešėlio, o darbininko išnaudojimas didesnis, negu kapitalistiniuose kraštuose.

ATSISTATYDINO...

Lenkijos generalinis konsulas Montrealyje, Tadeusz Rakowski, atsisakė iš savo pareigų, nes kaip praktikuojantis katali-

kas, turėdamas dėmesyje Šv. Sosto ekskomuniką komunistams, ilgiau pareigose negalėjęs likti.

LIŪDNAS DEŠIMTMETIS

Rugpiūčio mėn. 29 dieną suėjo lygiai 10 metų Molotovo ir Ribbentropo paktu i, pagal kurį Lietuva, Latvija ir Estija paaukotos Sovietų Rusijai. Ribbentropas Niurnberge gavo atpildą, o antrasis jo partneris — Molotovas, nors ir lygus pirmajam karo nusikaltėlis, dar iki šiol tebėra laisvas...

BRAZILIJOJE

Pagal «O Dia» pranešimą, per ateisiančių metų rinkimus, blokuosis partijos, vadovaujamos S. Paulo gubernatoriaus Ademar de Barros, Rio Grande do Sul gubernatoriaus — Walter Jobim ir — 15 metų Braziliją valdęs, dabar senatorius Getulio Vargas. Jo grįžimas į politinės veiklos sūkurį, kelia daug rūpesčio kitoms politinėms partijoms, nes Getulio Vargas mėsėse turi didelį pasitikėjimą.

KOMINFORMO RANKA PIETŲ AMERIKOJE

Politiniai sluoksniai tvirtina, kad komunistų agitacijos ir vadinamieji «taikos kongresai» turi ryšio su generaliniu streiku Suomijoje. Ir jau aiškėja, kad tas sąjūdis — čia ir ten — yra tos pačios rankos diriguojamas. Tai patvirtina Brazilijoje ir Čilėje atrasti dokumentai. Čilėje bandymas sukelti generalinį streiką nepavyko.

KUBOJE

Valstybės prezidentas pakeitė vyriausią kariuomenės vadovybę, kuri, kaip spėjama, jau ruošėsi nuversti dabartinę vyriausybę. Bet laiku tai patyrus, per versmo organizatoriai buvo iš kariuomenės pašalinti.

«VODKA» IR TARPTAUTINĖ POLITIKA

Krikščioniškojo Moterų Susivienijimo pirmininkė, Leigh

Colvin, pranešė, kad rusai Jaltoje ir Potsdame, gavo daug nuolaidų iš amerikonų ir anglų, nu-girdydami juos rusiška «vodką», o patys gerdami tik vandenį iš «vodkos» butelių. Amerikonai buvo nustebinti, kad tiek daug išgėrus, rusai buvo visai blaivūs. — Tik vėliau paaikškėjo, kad Stalinas gėręs vandenį, o jo svečiai — «vodką».

JUGOSLAVIJOJE

Paskutinėmis dienomis apie padėtį Jugoslavijoje buvo įvairiausių gandų: — apie vykdomus sabotazo veiksmus, bombardavimą iš lėktuvų, kariuomenės pajėgų sukonzentravimą prie Jugoslavijos sienos ir t. t. Nors Belgrado vyriausybė visas tas žinias paneigė, tačiau tai nereiškia, kad Tito su Stalinu jau susitaikė. Priešingai, Maskva išvysto kaskart didesnę propagandą prieš Tito, ragindama gyventojus sukilti, arba grasindama, kad Tito žūsiąs, kaip atentato auka.

Labai abejotina ar rusai atvirai stengsis okupuoti Jugoslaviją, nes jaučia pavojų, kad toks «eksperimentas» galėtų nepageidaujamai išsiplėsti į pasaulinį karo gaisrą. Tuo tarpu Maskva tenkinasi vedamu «nerių karu», ekonominiu spaudimu ir per savo agentus organizavimu vidaus sukilimo. Už Tito nužudymą Kominformas yra pasakyres didelę premiją — 250.000 svarų sterlingų.

Tito paprašė Ameriką suteikti jam 25 mil. dolerių paskolą, už tuos pinigus Amerikoje, pirks kasykloms reikalingų mašinų. Taip pat yra leista Jugoslavijai parduoti plieno. Amerika perka iš Jugoslavijos vario ir švino. Tito kasdien vis tampresniais ekonominiiais ir politiniais ryšiais susiriša su Vakarų demokratijomis.

Netrūksta spėliojimų ir tvirtinimų, kad Rusija ginklu pulsianti Jugoslaviją, Londono ir Vashingtono spauda ragina savo vyriausybes, kad jos iš anksto apsispręstų, kokią poziciją užims karo atveju? Britų vyriausybės nusistatymas aiškėja iš vieno viešo pareiškimo, kad Sovietų Rusija žaidžia su Balkanų dinamitu ir, kad Jugoslavijos reikalai kelia rimto susirūpinimo. Netolimoje ateityje tenka laukti ko nors naujo Tito-Stalino dvikovoje, nes iš patyrimo žinome, kad diktatoriai ilgai delsti nemėgsta...

Lietuviai BRAZILIJOJE

zika K. Ambrozaiti, šiuo metu apsigyvenusį Vila Zelinoje, Rua Sete.

«Mūsų Lietuvos» Biciuliu Sueiga

1949 m. rugsėjo mėn. 17 d, 19 val. 30 min. Lietuvių salėje, Mooca, Rua Lituania 67, «MŪSŲ LIETUVA», lietuvių kultūros reikalų aptarimui, rengia biciulių sueigą su bendra vakariene.

Svečias iš J. Am. V-bių, kun. Dr. J. Prunskis, laikys paskaitą apie Ameriką ir Amerikos lietuvius.

Įvyks laisvos diskusijos.

Kadangi vietų skaičius yra apribotas, prašoma norinčius dalyvauti — iš anksto pasirūpinti kvietimais nevēliau iki rugsėjo mėn. 11 dienos, — pas kun. P. Ragažinską, Vila Zelinoje, arba pas Lietuvos konsulą S. Paulyje p. A. Polišaitį, Rua Jaguaribe Nr. 477.

«MŪSŲ LIETUVA»
Ir Biciuliai

TEGUL SKAMBA MŪSŲ
DAINOS...

Bendruomenės choras, pradėdamas darbą, vadovaujant muzikui A. Ambrozaičiui, kviečia lietuvišką jaunimą skaitlingai dalyvauti chore. Daina yra viena sėkmingiausių priemonių garinti Lietuvos ir lietuvių vardą, per dainą ryškiai atskleidžiant kitataučiams mūsų liaudies kūrybos aukštą meninį, kultūrinį lygį ir lietuvių tautinę individualybę. Ir svetimame krašte privalome išlaikyti Dainavos šalies vaikų vardą. Dabar kai choras iš naujo pradeda darbą, yra gera proga naujems choristams įstoti, atvykstant į choro repeticijas antradieniais ir ketvirtadieniais 8 val. vakaro ir sekmadieniais tuoj po sumos, į Vila Zelinos mokyklos patalpas.

Choro Valdya.

ATVYKSTA ŽURNALISTAS
KUN. DR. J. PRUNSKIS

Buvęs Lietuvoje moderniausio ir daugiausia skaitomo dienraščio «XX Amžius» redaktorius, paskutiniu metu dirbantis Čikagoje,

dienraščio «Draugas» redakcijoje, kun. Dr. J. Prunskis rugsėjo mėn. 17 d. atvyksta į S. Paulo. Pakeliui sustos trejetui dienų Rio de Janeiro. S. Paulyje dalyvaus «Mūsų Lietuvos» biciulių sueigoje ir vakarieneje. Rugsėjo mėn. 18 d. Vila Zelinos lietuvių bažnyčioje, sumos metu, pasakys pamokslą. Tą pat dieną aktualiais lietuviams reikalais, kalbės Bendruomenės susirinkime. S. Paulyje užtruks keleta dienų. Laukiamo svečio straipsnių yra tilpė ir «Mūsų Lietuvoje».

LIETUVIU KALBOS PAMOKOS

Lietuvaičių Vienuolių Pranciškiečių dėka ir rūpesčiu, mokyklinio amžiaus vaikams, lietuvių kalbos pamokos yra dėstomos Vila Zelinos mokykloje grupėmis:

Šeštadieniais: 1 gr. nuo 14 val. 2 gr. nuo 15 val. 3 gr. nuo 17 val.

Sekmadieniais 4 gr. nuo 9,30 val.

Savo patogumui galima laisvai pasirinkti atitinkamą laiką ir grupę. Jaunesnieji pasirenka ankstesnį, vyresnieji — vėlesnį laiką.

Už mokslą mokėti nereikia.

Pamokas veda prityrę pedagogai, buvę Nepriklaus. Lietuvos mokytojai: P-lė A. Valavičiūtė, E. Bortkevičius, poetė Mg. Vinkšnaitienė ir inž. M. Ivanauskas.

MUZIKOS MĖGĖJAMS

Norintieji mokytis muzikos meno, piano ar kuriuo kitu instrumentu, gali kreiptis pas mu-

N E P A M I R Š K .

kad spalio mėn. 1 d. «Vyčių Choras» Mokoje, Rua Lituania 67, lietuvių salėje, ruošia

Koncerta - Vakara

Pakvietimus iš anksto galima įsigyti pas «Vyčių» Valdybės narius ir choristus.

Gros puikus orkestras, bus savas bufetas, su skaniai pagamintais užkandžiais.

JAUNIME.

Jei nori pasilinksinti, SEKMADIENIŲ VAKARAIŠ, atsilankyk Mokoje, rua Lituania 67, į Lietuvių Sąjungos ruošiamus pasilinksminimus.

Lietuviškųjų Organizacijų nariai reikalingus įėjimui pakvietimus gali įsigyti iš anksto, visam mėnesiui, ir pigiau, pas Lietuvių S-gos Valdybos narius.

Sporto Vakaras

Ši šeštadienį Rugsėjo mėn. 3 d. 20 val. Dariaus ir Girėno salėje Rua Lituania, 67, įvyks sporto vakaras.

Vakaro programa

Ketverios bokso rungtynės
Trejos imtininkų rungtynės

Carrasco X Carlos
(brazilas) (brazilas)

B. Adamavičius X Alfio Barontė
(lietuvis) (maravilha
brasilera)

Stepas Žičkus X Jac-zuzu
(lietuvis) (afrikietis)

Šokiai iki 4 val. ryto!

Demėsio!

Lapos ir V, Anastazijos lietuvių patogumui «Mūsų Lietuva» galima gauti Lapoje «Casa S. Jorge» (p. Matelioniu krautu-vėje), Rua 12 de Outubro, 237.

«MŪSŲ LIETUVA», SKAITYTOJAI IR BIČIULIAI...

Visus pasaulio kraštus, nuo Skandinavijos iki Naujosios Zelandijos lanko «Mūsų Lietuva»! Kur tik gyvenama lietuvių — yra «M. L.» prietelių, skaitytojų, rėmėjų. Gausūs padėkos ir pasukatinimo laišakai, yra padėka leidėjams ir redakcijai. Tik prieš pusantrų metų išėjusi į dienos šviesą «M. L.», dabar jau prisikirama prie gražiausių ir įdomiausių lietuvių laikraščių pasaulyje. Vis daugiau įsijungiant stipriems plunksnos darbuotojams į bendradarbių šeimą, «M. L.» pateisino leidėjų ir skaitytojų viltis — skatina šį garbingą lietuvių spaudos ir kultūros darbą tęsti su dar didesniu užsidegimu ir ištverme.

Kadangi laikraštis remiasi savo skaitytojų ir bičiulių parama, todėl jau laikas pratęsti savo prenumeratą sekantiems metams, o dar neatsilyginusieji už šiuos metus, prašomi galimai greičiau šią pareigą atlikti. Dar šandien pat sutvarkykime savo prenumeratos mokestį ir — pasistenkime, kad ir mūsų kaimynai neliktų be «Mūsų Lietuvos»! Jeigu visi skaitytojai ir bičiuliai suras tik po vieną naują «M. L.» skaitytoją — mūsų šeima padvigubės — laikraštis dar daugiau tobulės, bus įdomesnis ir gal savo mielus skaitytojus pradės lankyti dažniau...

Dėmesio prekybininkams!

Mūsų tautietis — prekybininkas Juozas Navickas, gyvenantis U. S. A. ir turintis prekybos firmą: EXPORT IMPORT UNIVERSAL Wholesale and Retail, Commercial Office, New York, — kreipėsi į Lietuvos Konsulą Brazilijoje, norėdamas praplėsti prekybinius ryšius su kitomis valstybėmis. Jis prašo paskelbti lietuviams fabrikantams ir biznieriams urmininkams, su kuriais galėtų užmegsti prekybinius ryšius, Brazilijoje.

P. J. Navicko firmą interesuoja exportui — importui šios pre-

kių rūšys: galanterija, manufaktūra, gatavi pasiūti drabužiai, biužeterija, optika, kosmetika, keramika, porcelanas kristalas, meniškí odos išdirbiniai, kava ir kakao.

Suinteresuoti, gali kreiptis į Lietuvos Konsulatą S. Pauilyje, kur gaus smulkesnių tuo reikalu informacijų.

MIRUSIEJI...

A. † A.

VALERIJUS GODLIAUSKAS

Rugpiūčio mėn. 28 d. Vila Zelinoje mirė Valerijus Godliauskas, 41 m. amžiaus, kilęs iš Panevėžio. Velionis Brazilijon atvyko 1927 m.

Kol sveikata dar nebuvo sunkaus darbo palaužta, dalyvavo lietuvių kultūriname gyvenime, šventos Cecelijos ir «Vyties» choruose. Kurį laiką buvo «Vyties» pirmininku. Kaip susipratęs lietuvis katalikas, nekeitė savo įsitikinimų pagal vėjo pūtimą, Palaidotas São Caetano kapuose.

A. † A.

JONAS ŠABLAVIČIUS

Rugpiūčio mėn. 29 d. Vila Anastacio širdies liga mirė, pačiame jėgų žydėjime, Jonas Šablavičius, 23 m. amžiaus. Velionis buvo kilęs iš Panevėžio apskr. Troškūnų valsč., Brazilijon atvyko 1929 m. Jaunystės dienas neleido veltui. Ruošėsi ateičiai, pasirinkdamas mechaniko specialybę. Paskutiniu metu norėjo atidaryti nuosavą dirbtuvę. Dėja... visus planus mirtis sutrukdė. Palaidotas Lapos kapinėse. Religines apeigas atliko kun. Kazimieras Miliauskas, dalyvaujant didelei miniai lietuvių, ypačiai jaunimo.

Su Jono Šablavičiaus mirtimi kolonija neteko šviesaus lietuvio ir kataliko.

A. † A.

MARIJA CVIRKIENĖ

Rugpiūčio mėnesio 30 dieną, Parque Vila Prudente, mirė Marija Cvirkienė, 80 metų amžiaus, iš Lietuvos kilusi iš Kėdainių apylinkės.

Kas naujo pasauly?

GRAIKIJOJE

Komunistų partizanų frontas Albanijos pasienyje baigiamas likviduoti. Lig šiol partizanams Rusija pagalbą teikė per Jugoslaviją. Gi dabar Jugoslavija būdama konflikte su Rusija, atsisakė Graikijos partizanams teikti pagalbą. Albanija norėdama išlaikyti neutralumą neturi intereso padėti partizanams, todėl Graikijos kariuomenė šiomis dienomis baigė likviduoti paskutinius sukilėlių lizdus.

PILIETINIS KARAS BOLIVIJOJE

Bolivijoje prasidėjo ginkluotas sukilimas nuversti esamą valdžią. Kovose dalyvauja karo lėktuvai...

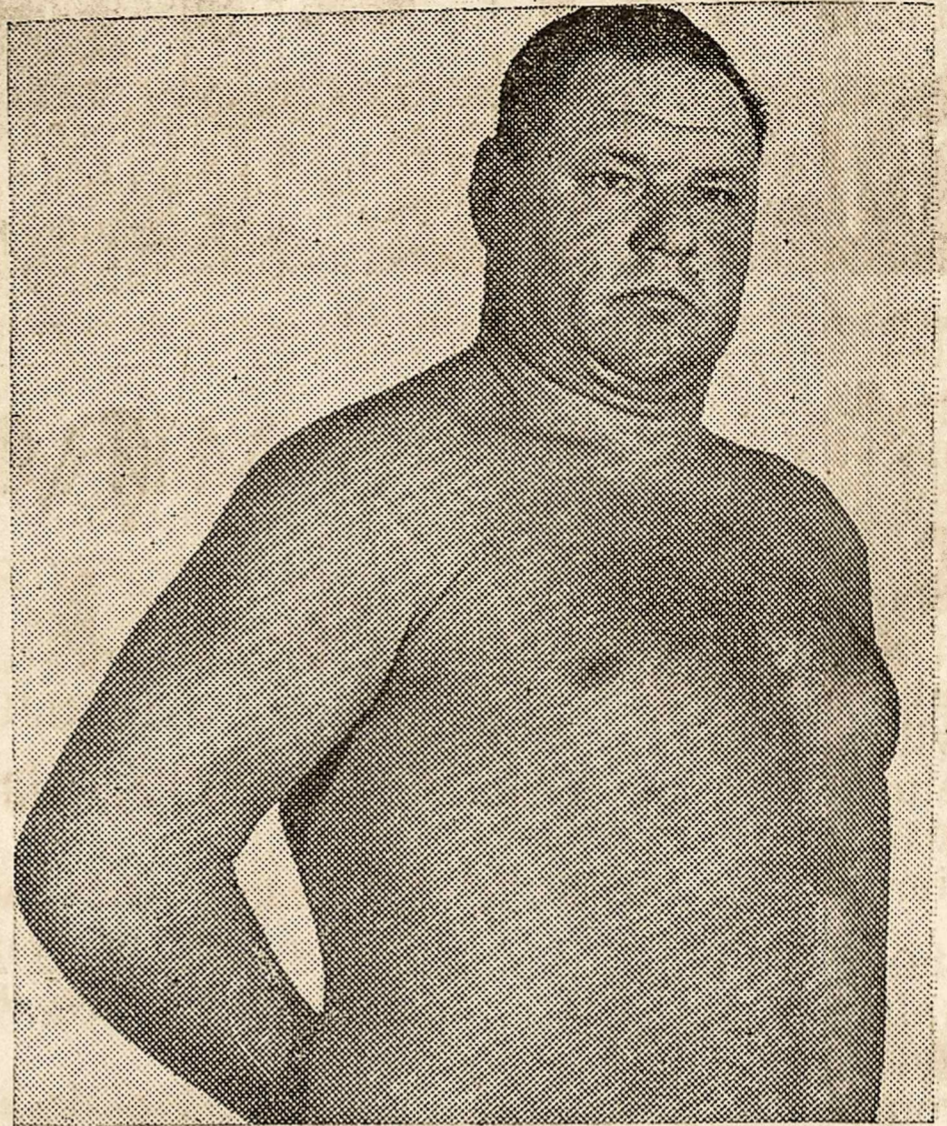
Rumunijoj, Jugoslavijos pasienyje S. Rusija sutraukė 5 divizijas tankų prieš "draugą" Tito...

«Mūsų Lietuvos» skaitytojų ir prietelių šeima auga!

VISI – I SPORTO VAKARA!

Imtininkas Bol. Adamavičius

Imtininkas Stepas Žičkus

NEPRALEISK TAIP RETOS
PROGOS atsilankyk 3 d. rugsėjo
mėn. 20 val. i rengiama

SPORTO VAKARA

Mokoje, Rua Lituania, 67

Programoj dalyvaus lietuviams žinomi boksininkai ŽIČKUS, ADAMAVIČIUS ir kiti profesionalai sportininkai. Po programos bus galima pašokti, bufete pasivašinti.

Pakvietimus prašoma pasirūpinti iš anksto, Vila Zelinoj pas Aleksandrą krautuvėj Av. Zelina, 32 Pas Br. Stankevičių Mokoje ir pas platintojus.

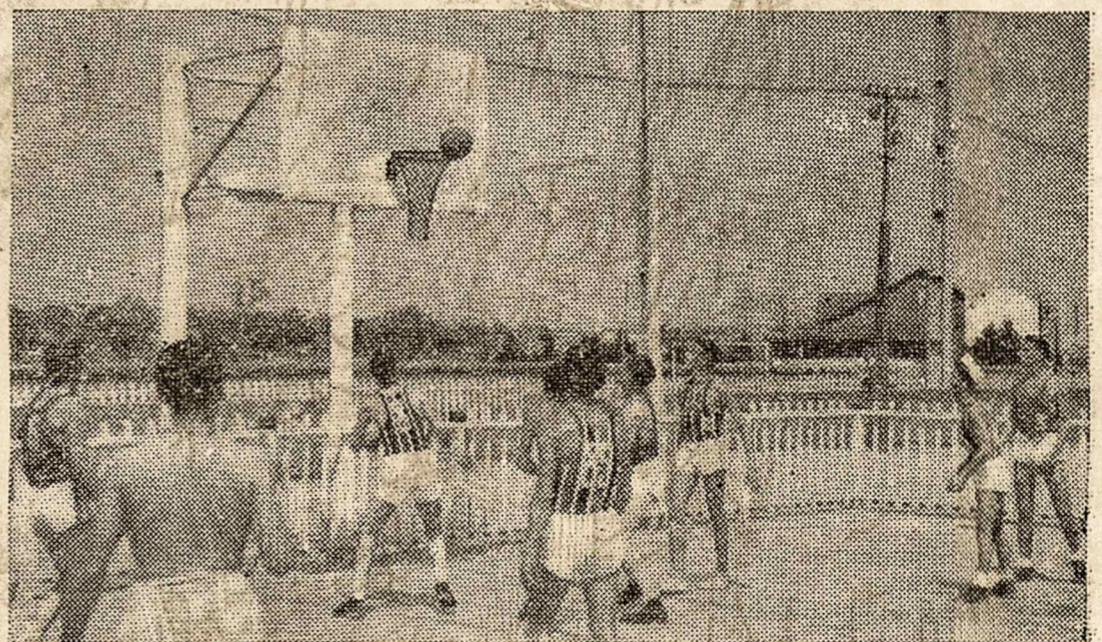
Sportas ir Daina Gamtos Prieglobstyje...

Rugsėjo mėnesio 7 d. Brazilijos nepriklausomybės paskelbimo dieną, lietuviai sportininkai — krepšininkai ir tinklinio žaidėjai — vyksta į Santo Andre, kur susitiks su Aramaçam fabriko sportininkais. Ten pat vyksta piknikauti ir Bendruomenės choras, nes patogesnės vietos piknikui sunku rasti: — puikus sodas, maudyklės, kalnai. Bus vykstama autobusais.

Suinteresuotieji, ateinantį sekmadienį prašomi kreiptis pas Bendruomenės choro valdy-

bos narius, sportininkus ir kun. kleboną P. Ra-
gažinską.

Krepšinio rungtynės bus ypatingai įdomios, nes lietuvių komandoje dalyvaus stipriausios rinktinės jėgos.

Lietuviai krepšininkai S. Paulyje

— «Mūsų Lietuvos» platintojas ir korespondentas Rio de Janeiro Antanas Gaulia, turi jau susitvarkęs dokumentus išvykimui Australijon. Laukia tik laivo.

Rugpiūčio mėn. 28 d. buvo sušauktas Rio de Janeiro «Dainavos» Draugijos susirinkimas aptarimui einamųjų reikalų ir valdybos perrinkimui.

linkmas KAMPELIS

BLOGAI SUSKAITĖ

Gydytojas savo asistentui:

— Suskaityk, kiek ligonių dar yra laukiamajame?

Asistentas po akimirkos:

— Nėra nė vieno, ponas daktare.

Gydytojas išsiblaškiusiai:
— Labai abejoju, ar tamsta gerai suskaltel. Prašau patikrinti dar kartą.

KAS YRA SARDINĖ?

Maža mergaitė motinos klausia, kas tai yra sardinė?

— Tai maža žuvytė, kuri gyvena ne vandenyje, bet aliejuje...

APKALBOS

— Kodėl tamsta paskleidei gandus, kad aš jau miręs?

Draugas nustebes išplečia akis:

— Bet čia aš nieko nekaltas...

-- Nekaltas?! Juk visiems kalbi, kad aš jau atsiskyriau su šiuo pasauliu! Gal dar mėginsi išsiginti?

— Nesiginu, bet ir pats ne kartą tvirtinau, kad jeigu iki birželio mėnesio negražinsi skolos, galėsiu skaityti tavo mirusiu. Dabar gi jau rug-sėjis, o pinigų man vis dar negražinai...

DĖL PINIGŲ

— Tu mane vedei tik todėl, kad aš turėjau pinigų? — sako žmona savo vyrui.

— Priešingai, orangioji. Tave vedžiau tik todėl, kad aš pats pinigų neturėjau...

IRGI GAILESTIS...

— Kodėl taip verki? Ar nežinai, kad visiems reikės mirti? O, pagaliau, nesinori tikėti, kad jau taip nuoširdžiai mylėjai savo brangiąją uošvę, prie kurios kapo nebeišsiraudoji?

— Verkiu ne iš melės ir ne iš gailėsčio, — bet pamokslininkas ką tik pasakė, kad po mirties vėl visi susitiksime. Tik pamanyk, prieteliau, man dar teks ir tenai su miela uošvele susitikti...

VANDENS LIGA

— Sveikas, kaimyne, kągi pasakė gydytojas, pas kurį šiandien buvai? Ar greit pagysi?

— Nieko nebesuprantu, — sako ligonis. — Visuomet gerdavau tik degtinę ir alų, o gydytojas šiandien rado, kad aš sergu vandens liga. Iš kurgi tas vanduo atsirado?

QUANDO a sorte sorrí... é excusado pensar no futuro, tudo dá certo. Mas a sorte é cega e não sabe para quem sorrí. Não confie na sorte: se quer ter a certeza de oferecer um bom pecúlio aos seus caros, ou se deseja pre-caver-se contra eventuais dificuldades

na idade avançada, adquira títulos da Prudência Capitalização; suas economias multiplicam-se, matematicamente, independente da sorte. Procure, pois, conhecer os planos da Prudência Capitalização, nas suas vantagens reais e garantias sólidas, legais e absolutas.

COMPANHIA GENUINAMENTE NACIONAL
PARA FAVORECER A ECONOMIA POPULAR

PRUDENCIA CAPITALIZAÇÃO

UŽSAKYKITE

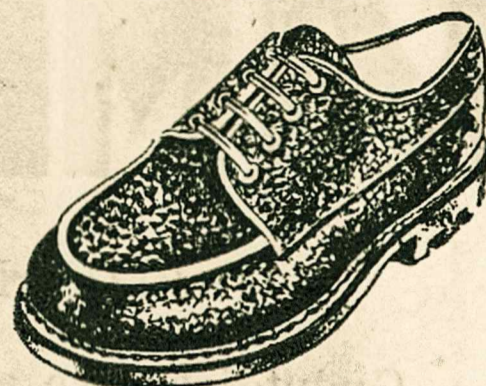
„MŪSŲ

LIETUVA”

SAVO PRIETELIAMS

**CASAS
SÃO JORGE**

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai,

Taip pat batukai moterims ir vaikams.

Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IŠ FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

**INDUSTRIA E COMERCIO DE
CALÇADOS MATELIONIS LTDA.**

KRAUTUVĖS:

Largo do Cambucy, 105
Rua São Caetano, 526—510
Rua 12 de Outubro, 237

☆

FABRIKAS IR RAŠTINĖ:

Rua Javaés, 719
São Paulo

«MŪSŲ LIETUVA» GALIMA ĮSIGYTI SÃO PAULO
LAIKRAŠČIŲ KIOSKUOSE ŠIOSE VIETOSE:

MIESTE Prie pašto Avenida São João
PRAÇA DA SE Viduryje aikštės kioske
SIUVYKLA VILNIUS Av. Duque de Caxias, 237
BOM RETIRO Rua Silva Pinto ir José Pau-
lino kampas.

ESTAÇÃO DA LUZ prie įėjimo
ESTAÇÃO DA LUZ prie tilto
CASAS SÃO JORGE R. São Caetano, 526 ir 510
MOÓCA prie autobuso 93 sustojimo vietos
VILA ANASTACIO pas platintojus

VILA ZELINA Largo São José prie auto-
buso sust. vietos
ir Mocos lietuvių mokykloj pas Bronių Stankevi-
čių, rua Lituania, 67.

RIO DE JANEIRE «Mūsų Lietuva» galima
nusipirkti arba užsiprenumeruoti pas A. Gaulių
Rua Piratini, 371 — casa 1.

KOMERCIANTŲ DĖMESIUI!

Didelis pasirinkimas įvairaus tipo folhinių (kalend.)

Arte Grafica

LITUANIA LTDA.

DIRBA VISUS SPAUDOS DARBUS

PIEŠINIAI KLIŠĖS SPAUDA

RUA VENDA NOVA, 116 - V. ZELINA

Visą korespondenciją prašome adresuoti

CAIXA POSTAL 371 - SÃO PAULO

Composto e impresso na

ARTE-GRAFICA LITUANIA Ltda.

RUA VENDA NOVA, 116 - SÃO PAULO - VILA ZELINA